

Nijenhuis NS-wandeloortocht

Beschrijving van de wandeloortocht

 U loopt NS-station Wijhe uit aan de kant van spoor 1 en gaat rechtsaf, een straat parallel aan het spoor.

Wilt u eerst een bezoek brengen aan Wijhe (horeca, winkels en VVV ongeveer vijf minuten lopen), dan gaat u niet rechtsaf maar linksaf, parallel aan het spoor. Na ruim 400 meter de tweede weg rechtsaf, Torenstaat. Even verder bereikt u de Langstraat, het centrum van Wijhe. U kunt het beste dezelfde weg terug nemen naar het station en vandaar de route beginnen.

 Aan het eind rechtsaf (Stationsweg). U volgt deze weg met een bocht naar rechts het spoor over en gaat rechtdoor (Prins Bernhardlaan). Op een kruising rechtsaf, Onder de Gelder. U kunt hier ook over het linker graspad langs het water (Zandwetering) lopen. Na ongeveer 100 meter neemt u de eerste bomenlaan linksaf, een halfverharde weg.

① **Havezaten**
In de 17e en 18e eeuw verschenen op veel plaatsen in Salland kastelen en buitenplaatsen, vaak met uitgestrekte landgoederen

eromheen. Het predikaat 'havezate' werd alleen toegekend als de eigenaar lid was van de Overijsselse Ridderschap. Zulke havezaten werden bij voorkeur op de landschappelijke overgang van hoge naar lage gronden gebouwd en waren voorzien van een gracht. Op deze wandeling komen we diverse (voormalige) havezaten en buitenplaatsen tegen: De Gelder, Langeveldsloo, Hagenvoorde, De Velner, 't Nijenhuis en 't Rozendael. Al deze landgoederen zijn particulier eigendom.

 Deze weg blijven volgen tot aan het water (Soestwetering). Hier rechtsaf het klinkerweggetje op. Daarna linksaf via de brug de Soestwetering over.

② **Weteringen**
In een ver verleden verliep de afwatering van Salland in oost-west richting naar de IJssel. Totdat er parallel aan de rivier een aaneengesloten reeks oeverwallen ontstond. Toen kon het overtollige water niet meer weg en ontstond grote wateroverlast in Salland. Daarom werd vanaf het eind van de 11e eeuw een viertal lange en kaarsrechte weteringen aangelegd in noord-zuid richting om het water parallel aan de IJssel af te voeren richting Zwolle en aldaar in het Zwarte Water uit te monden. U passeert op deze wandeling achtereenvolgens de Zandwetering, Soestwetering, Oude Wetering en Nieuwe Wetering.

 Op de asfaltweg linksaf en na 30 meter direct rechtsaf, een weg op langs een boerderij met huisnummer 12 ('t Hamel, zie horeca). Bij een boerderij met huisnummer 2 blijft u de weg rechtdoor volgen. De weg draait na ongeveer 500 meter met een bocht naar links en weer naar rechts om een boerderij heen. Op een kruising met een asfaltweg rechtdoor een brug over de Oude Wetering oversteken en

direct linksaf, Grebalje Stege een asfaltpad langs het water.

 Waar het asfalt afbuigt naar rechts, loopt u rechtdoor over het gras langs het water, langs een bordje 'Opengesteld'. Na ruim 100 meter buigt het water af naar links. U loopt hier rechtdoor langs picknickbanken en volgt een brede grasbaan tussen de bomen door. Dit pad buigt na 500 meter naar links naar de asfaltweg. Hier gaat u rechtsaf (Lierderhouthuisweg). Na 150 meter op een driesprong rechtsaf op een halfverharde weg (Langeveldsloo).

Zandige hoogten en kleiige laagten

In de omgeving van de gehuchten Tongeren en Wijnvoorden zijn nog duidelijk de hoogteverschillen tussen de zandige hoogten en kleiige laagten waar te nemen. Toen de IJssel nog een wilde en ongetemde rivier was, overstroonden hier regelmatig de lage gedeeltes. De hogere zandkoppen bleven droog. Op de hoogten zijn boerderijen, akkers en wegen aangelegd. De laagten zijn of waren vooral in gebruik als grasland. De oudere wegen in het gebied volgen zoveel mogelijk de natuurlijke hoogten en hebben daardoor een kronkelig verloop. Fraaie voorbeelden zijn de **Bremmelerstraat en de Kappeweg (kappe=zandkop)**.

 Na 500 meter passeert u een boerderij. Ongeveer 300 meter verder op een driesprong linksaf een smal bospad volgen, langs een bordje 'Opengesteld'. *(Let op: Wandelaars met hond gaan hier rechtdoor en op de asfaltweg linksaf, omdat passage van het weiland voor wandelaars met hond verboden is. Zie onderbroken lijn op de kaart.)* Dit pad komt uit bij een weiland. U steekt het houten bruggetje over de sloot over en gaat over het draad het weiland in. Steek dit weiland zo recht mogelijk over naar de overkant (200 meter). Ook daar weer op de juiste plaats over het draad heen en rechtsaf over het graspad langs de sloot.

 Dit pad komt uit op een parkeerterreintje bij buurthuis Elshof. U loopt tussen het buurthuis en de voormalige kerk door naar de asfaltweg en gaat hier linksaf. U verlaat Elshof en vervolgt deze weg tot P-22066. Hier linksaf een klinkerweg (Hagenvoorde). Na circa 150 meter rechtsaf een onverharde bomenlaan in, langs een bordje 'Opengesteld'.

Overblijfselen havezaten

Veel havezaten werden in de Franse tijd gesloopt of raakten in verval tijdens de 19e en 20e eeuw. Het landschap in de omgeving van vroegere havezaten als Langeveldsloo, Hagenvoorde en De Vener laat echter nog duidelijk z'n luisterrijke sporen na. Grachten, bomenlanen, parkbossen en grote boerderijen zijn de zichtbare overblijfselen van wat eens zeer welvarende landgoederen waren.

 Deze weg buigt met een bocht naar links en wordt gedeeltelijk verhard. Even voor een boerderij gaat u rechtsaf, een bospaadje op. Dit pad gaat met een bocht naar rechts en komt na 400 meter weer op de asfaltweg uit. Hier linksaf en na 150 meter, even voor de boerderij aan uw rechterhand, rechtsaf. U loopt nu over een graspad langs de andere oever terug. Na circa 100 meter gaat u linksaf en volgt een onverharde bomenlaan. Deze kaarsrechte laan blijft u 1,5 km lang steeds rechtdoor vervolgen, alle zijpaden negeren. Op een kruising voor een boerderij omzoomd door bomen gaat u linksaf een zandweg in.

 Deze weg buigt na ruim 250 meter met een bocht naar rechts en gaat over het erf van een boerderij (zie horeca) rechtdoor. Op een driesprong linksaf, opnieuw een zandweg, Assendorperdijk, langs een bordje 'Opengesteld'. Na 700 meter passeert u aan uw linkerhand een boerderij. Na 150 meter gaat u over de brug rechtsaf. Hierna rechtdoor langs een bordje 'Opengesteld', een

eikenlaan in. Na circa 50 meter loopt u rechtsaf landgoed 't Nijenhuis in via een zeer smal draaihek in het hekwerk.

5 **Kasteel Het Nijenhuis**

De Provincie Overijssel heeft in 1934 Kasteel Het Nijenhuis en 42 hectare omliggende grond aangekocht van de toenmalige eigenaar Van Pallandt. Sinds 2004 is het hele kasteel voor publiek opengesteld (di t/m zo 11-17 uur, van nov t/m feb van do t/m zo open). Het biedt onderdak aan de kunstcollectie van Dirk Hannema (voormalig directeur Museum Boijmans van Beuningen). Het museum wordt omringd door een landschappelijk park en tuinen, oorspronkelijk aangelegd volgens Frans model (symmetrisch met rechthoekige grachten). Rond 1800 zijn slingerende paden en golvende oeverlijnen naar Engels voorbeeld aangebracht. In de tuinen staan diverse sculpturen. Tuin en park zijn (met uitzondering van speciale exposities) dagelijks gratis toegankelijk van 11-17 uur. De entreprijs voor het museum is € 7,50 (gratis met museumjaarkaart).

 U loopt rechtdoor langs een schuilhut met een fraai uitzicht op het kasteel. Neem na ongeveer 150 meter het eerste pad linksaf. Op een kruising min of meer rechtdoor lopen en aan uw linkerhand het kasteel passeren. Aan het eind loopt u langs een afsluitboom en gaat linksaf. Vóór het kasteel rechtsaf de oprijlaan op. Aan het eind van de laan gaat u rechtsaf, een klinkerweg op. Meteen rechts aanhouden (langs een informatiebord over Het Nijenhuis). Na een boerderij met huisnummer 18 rechtdoor langs een slagboom, een brede eikenlaan in.

6 **Landgoederen 't Nijenhuis en 't Rozendael**

Het grootste deel van de gronden op de landgoederen 't Nijenhuis

en 't Rozendael wordt beheerd door de stichting Baron van Ittersum Fonds. De naam van de familie Van Ittersum is al sinds de 15e eeuw verbonden met 't Nijenhuis. Het bosrijke gebied wordt afgewisseld met kleinschalige landbouwbedrijven en prachtige bomenlanen. Ongeveer driekwart van de grond is nog steeds landbouwgrond, ruim twintig boerderijen behoren tot 't Nijenhuis en 't Rozendael.

Aan het eind van deze laan rechtsaf, een klinkerweg op (Schaarshoekweg). Op een driesprong links aanhouden (Hondemotsweg). Na 200 meter linksaf (Woolthuisweg), ook een klinkerweg. (100 meter rechtdoor van deze kruising ligt EKO-boerderij Overesch (Hondemotsweg 40), lees info 7).

7 **EKO-boerderij Overesch**

In 1994 is de familie Overesch overgeschakeld op ecologische landbouw. Vanuit de 'skybox' (dagelijks open van 10-16 uur) kunt u de varkens bekijken en de tentoonstelling zien over de verschillen tussen de gangbare en de ecologische landbouw. Voor openingstijden van de biologische winkel zie www.overesch.nl.

U steekt de spoorweg over en vervolgt de klinkerweg. Aan uw rechterhand passeert u het Japiksgat. Na circa 300 meter komt u op een kruising. Hier kiest u voor de route rechtstreeks naar het station (15 km): u gaat dan linksaf, Parallelweg en bereikt het station. U kunt ook rechtdoor de route vervolgen naar Heino (horeca, winkels), ongeveer twintig minuten lopen.

8 **Japiksgat**

Aan het 'Japiksgat' is een aardige anekdote verbonden. Voor de aanleg van de spoorlijn Zwolle-Almelo in de jaren '70 van de 19e eeuw was veel zand nodig. Jacobus Overesch gaf - tegen een aantrekkelijke financiële vergoeding - toestemming voor het

afgraven van zijn land. De afgravers gingen naar zijn zin echter veel te diep. Zo bleef hij ontevreden achter met een diepe waterplas. De lokale bevolking sprak daarom spottend van 'Jakobsgat' of 'Japiksgat'.

Vervolg route naar centrum Heino: Woolthuisweg vervolgen, nu een halfverharde weg. Na circa 1 km passeert u het bord Heino en komt in de bebouwde kom. Steeds rechtdoor, Woolthuisweg. (Bendijksweg kruisen). Waar deze weg de Pastorielaan kruist, gaat u rechtsaf (Pastorielaan). Na 50 meter links aanhouden en na weer 50 meter linksaf, Statenweg. Deze weg komt uit op de Stationsweg, hier rechtsaf. Even verder ziet u aan uw linkerhand de kerk. Rechts van de kerk, aan het 14 April-plein, ligt de Oude Maalderij en rond het kerkplein bevinden zich diverse horecagelegenheden.

9

Oude Maalderij

De Maalderij van de Coöperatieve Landbouw vereniging 'Heino', is een voormalige meelfabriek, gebouwd in 1919. Sinds 1997 is de maalderij niet meer in gebruik en is het pand ingericht als VVV-kantoor, expositieruimte voor plaatselijke kunstenaars en de Heemkunde vereniging. De toegang is gratis. De Maalderij is open van di t/m vr van 10-16 uur, ma en za tot 13 uur (van sep t/m apr tot 13 uur).

U verlaat het dorp door terug te keren naar de Stationsweg. Na 300 meter rechtsaf (Rozendaelseweg). U kruist de Brinkweg en gaat rechtdoor. Einde weg linksaf (Bendijksweg). Na 100 meter bij huisnummer 50 rechtsaf, de halfverharde Centsweg in. Deze weg komt uit op een asfaltweg. Hier rechtsaf naar NS-station Heino.